

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELL.
CRACOVENSIS

51815

T

Mag. St. Dr.

P

Elementarz . W Brzegu
A. H. {b. r. }

1891. X. 12.

Gram. pol. 1755.

a á a

b c c d

e e f g

h i l l m n n o

p r s s s t u

w x y z z z z

u b c d e f g h i j k l m n o
p r s t u w x y z.

u b a b c c d e e f g h i j k l m n o
p r i s o s s t u w x y z

Every gloane.

a á p e e i o u y.

Every name

b c d f g h i l m n p r s t r z.

Na-sla-du-ia, Syl-la by, a-bo Li-te-ry sła-da-ne.

Li-te-ry gło-sne przed spół-brzmia-ce-mi.

Ab	eb	ib	ob	ub.
Ac	ec	ic	oc	uc.
Ac	ec	ic	oc	uc.
Acz	ecz	icz	ocz	ucz.
Ach	ech	ich	och	uch.
Ad	ed	id	od	ud.
Ag	eg	ig	og	ug.
Al	el	il	ol	ul.
Am	em	im	om	um.

Li-te-ry spół-brzmia-ce przed gło-sne-mi.

Bá	be	by	bo	bu.
Biá	bie	bi	bio	bia.
Cá	ce	ci	co	cu.
Cia	cie	ci	cio	ciu.
Czá	cze	czy	czo	czu.
Chá	che	chy	cho	chu.
Dá	de	di	do	du.
Fá	fe	fi	fo	fu.
Gá	ge	gi	go	gu.
Lá	le	li	lo	lu.
Má	me	mi	mo	mu.

Li-te-ry gło-sne mie-dzy dwie má spół-brzmia-ce-mi.

Báb	beb	bib	bob	bub.
Bác	bec	bić	boć	buc.
Bącz	becz	bicz	bocz	bucz.
Bád	bed	bid	bod	bud.

Dwie

Dwie spół-brzmia-cc przed ie-dną gło-śną.

Bła	ble	bli	blo	blu.
Bła	bte	bty	bto	btu.
Bza	bze	bzy	bzo	bzu.
Bza	bje	bzy	bzo	bzu.
Dła	dte	dty	dto	dtu.
Gza	gze	gzy	gzo	gzu.
Kza	kze	kzy	kzo	kzu.

Trzy spół-brzmia-cc przed ie-dną gło-śną.

Brda	brde	brdi	brdo	brdu.
Brza	brze	brzy	brzo	brzu.
Drza	drze	drzy	drzo	drzu.
Grza	grze	grzy	grzo	grzu.
Mrza	mrze	mrzy	mrzo	mrzu.
Rdza	rdze	rdzy	rdzo	zu.
Srza	srze	srzy	srzo	srzu.
Zrza	zrze	zrzy	zrzo	zrzu.
Zdza	zdze	zdzi	zdzo	zdzu.

Cztery spół-brzmia-cc przed ie-dną gło-śną.

Brzma	brzme	brzmi	brzmo	brzmu.
Drzwa	drzwe	drzwi	drzwo	drzwu.
Grzma	grzme	grzmi	grzmo	grzmu.
Krzcia	krzcie	krzci	krzcio	krzciu.
Trzcia	trzcie	trzci	trzcio	trzciu.

Spół-brzmia-cc po gło-śnych El-te-rach.

Ałł	ełł	iłł	ołł	ułł.
Arz	erz	irz	orz	urz.

Ma bla-du-te Przg-lad

ná káz-da Li-te-re.

a Pan	h herb	p pioro
á Páni	i jáná	r rabeł
a Pad	i miśá	s sánie
b Bábá	y myś	s śiáno
b Biedá	f kámień	ś śánuie
c całość	l laská	t táran
ć ciáło	l laská	u ugor
cz czoło	m morá	w wárá
d. dab	m miárá	w wiárá
e leb	n noreł	x riegá
e chleb	ń niebo	z zab
e refá	o boł	z ziebá
f foluś	o bog	z zábá.
g glab	p párá	

Modlitwa Pańska.

Sy-cze náš
Sto-rus iest
w nie-bie. Świeć
sie Śmie two-ie.
Przydź Kro-le-
stwo two ie. Bądź wo-la two-
ia, ia-ko w Nie-bie, tak i na
zie-mi. Chle-ba ná-še-go po-
wsze-dnie-go day nam dzi-sia. I
od puść nam ná-še wi-ny, ia-ko
i my od-pu-ścza-my ná-šym wi-
no-wáy-com. I nie w modź
nas w po-fu-še-nie. Ale nas
zbaw od złe-go. A-men.

Pozdrowienie Anielskie Panny Mary.

Zdrowas MARYA, łaskis Bożey pę-
na, Pan z toba, Błogosławtonas ty
A 3 miesz

między niewiastami: i błogosławion owoc
Żywota twego Jezu Chrystus.

Święta Marya Matko Boża, modł się
za nami grzesznemi, teraz i w godzinę śmier-
ci naszej, Amen.

I błogosławiona niechay będzie nauczycielka
Matka twoja święta Anna z ktorej krom zmasa
poszło ciało twoje Dziewicze, Amen.

Wiara Chrześcijańska.

Wierze w Boga
Oną wszechmo-
gącego Stworzyciela
Nieba i Ziemi. I w
Jezusa Chrystusa
Syna ieano Jedynego
Pana naszego, który
się począł z Duchą
świątego, narodził się
z Maryi Dziewicy:
umęczon pod Pontykim
Pilate: ukrzyżowan, umarł, i pogrzebion.
Zstał do piekła, trzeciego dnia zmar-
twych wstał: Wstał na niebiosy, siedzi
na prawicy o Bogu Oną wszechmogące-
go: Stamtąd przędzie sądzić żywe i umarte.
Wierze w Ducha świętego, święty Kościół
Katolicki, świętych obcowanie, grzechom od-
pus

puszczenie, ciąża zmartwychwstanie, a po
śmierci żywot wieczny, Amen.

Dziesięcioro Bożego Przykazania.

Pierwsze:

Jam jest Pan Bog
twój nie będziesz
miał cudzych Bogów
przedemną.

Wtore:

Nie będziesz brął
Imienia Pana Boga twego na daremno.

Trzecie:

Pamiętaj abyś dzień świąteczny Świecił.

Czwarte:

Czcij Oycę twego, i Matkę twoją, abyś
się dobrze wodziło, i długoś żył na Ziemi.

Piąte:

Nie zabijaj.

Szoste:

Nie cudzołóż.

Siódme:

Nie krádni.

Ośme:

Nie świadcz fałszywie świadectwa prześ
civko bliźniemu twemu.

Dziewięte:

Dziwiąte:

Nie pożądaný domu bliźniego twego.

Dzieśiąte:

Uni Żony, ani Sługi, ani Dziewki, ani
Wolu, ani Osła, ani Żadney rzeczy iego.

Coż mówi Pan Bog o tych wszystkich
Przykazaniach?

Tak mówi:

Jam jest Pan Bog twoy, Bog mocny i za-
wisny, nawiedzający nieprawości Dy-
cow nad Syny w trzecim i czwartym Po-
koleniu tych, którzy mnie nienawidzą. A czyni-
jąc Miłosierdzie nad Tysiącami tych, którzy
mnie miłują i strzegą Przykazania mego.

Wiele jest Przykazań Kościelnych?

Pieć osobliwie.

Pierwsze: Odświadczone dni święteczne świą-
tć.

Drugie: Słuchać Mszy Świętej z uczciwo-
ścią wiste dni święte, a służbę Bożą odprawić.

Trzecie: Nakazane w pewne dni posty Zacho-
wać iak to czterdziestodniowy post suche dnia i
niektóre Wigilie; a przystym w Piątki i Soboty
od mięsa cięż zatrzymać.

Czwarte: Grzechom się każdorocznie spowia-
dać przynajmniej raz do roku, przedłożonemu
Kapłanowi, a ciało Páńskie około wielkonocne-
go czasu przyjmować.

Piąte:

Piate: Wdni Zakazane wesela albo god mał
żeńskiy nie stroić.

Ktore grzechy zowią się grzechy główne?

Te siedm:

Pycha Łakomstwo, Nieczystość, Gniew, Ob-
zárstwo, Ządrość, leństwo w służbie Bożey.

Wiele iest Sakramentow?

Siedm:

K t o r e s ?

Pierwszy: Jest Chryst.

Drugie: Bierzmowanie.

Trzecie: Sakrament Ołtarza świętego.

Czwarty: Pokuta

Piąty: Ostatnie Pomóżanie.

Szesty: Káptánstwo albo poświęcanie ná
Duchowienstwo.

Siodmy: Mátżeństwo.

Modlitwa przed Jadłem mówić przy
Stole.

Benedicite.

Wskńskich oczu Pánie, ná cie czekaig, á
ty im dáiesz pokarm czasu swiego i
otwierasz twoie szcudra reke á nasycaś wscho-
tko ko żywie twóim świętym przeżegnaniem.

Oczye náš re. Zdrowas Mária.

Panie B^Oże D^oncze náš Niebieski, prze-
żegnaj nás i te twoie dary, ktorych te-
raz z szczerobliwosci twoiej, przyjmowac
bedziemy przez P^ana naszego J^Ezusa Chry-
stusa, Amen.

Podziękowanie po Zadle mówić przy
Stole.

G r a t i a s.

Dziękujecie Panu, bo jest miłosćimwy a do-
broć jego trwa na wieki, który wśelkies-
mu ciaku pokarm daie i młodym krukoma
ktorzy go wyżywia.

D^oncze náš c. Zdrowas M^aria.

Panie B^Oże D^oncze náš Niebieski, dzieku-
jemy tobie za wśytkie twoie dary i do-
brodziejstwa, przez P^ana naszego J^Ezusa
Chrystusa, Amen.

Modlitwa R^ana.

R^ano gdn ocućs a wstaies tak mow.

W Imię B^Og^a, i D^onc^a, i S^wyn^a, i Duch^a i
S^więtego, Amen.

Dziękuję ia tobie D^oncze Nie-
bieski przez Pana moiego
J^E.

Jezusa Chrystusa Syna two-
iego, zes mie tej nocy, od wšel-
kien škody i niebezpieczeństwa
Zachować raczył. Zachoway
mie też proszę, tego dnia, od wšy-
tkiego złego, i od nieprzyiacieli,
moich widomych i niewidomych,
aby się tobie wšytkie sprawy
moie podobály, Tobie o B D-
że polecam ciało i duşe moje, że
wšytkim tym, com iest, i co z
láski twoiej mam i przemoge.
Aniol twoy świety niech że mna
bedzie, aby zły duch żadney moey
ani skutku przy mnie nie-
miał, Amen.

Modlitwa Wieczorna.

Niż się spać idzie.

W Imię Boga + Ojca, i + Syna, i Ducha +
Świętego, Amen.

S Dobrotliwy Pánie, Chryste
Jezu, dziękuję ci tobie,
żeś mnie, grzesznego tego dnia, z
wielkiego miłosierdzia twoiego
od wszelkiego złego łaskawie záchował.
Proszę cię z gruntu serca
moiego, odpuść mi grzechy
moie, które tego dnia przeciwko
tobie uczyniłem, a daj mi
noc błogosławiłą i spokojną; Záchowaj
mnie od grzechów i od chý-
trości złego ducha, a gdy ciało
zasnę, niech serce w tobie czuie,
abym nazájutrz, mógł tobie
znowu, czystym sercem wesolo
słu

blużyc ; Który żyje i królujesz
z Bogiem Ojcem i z Synem i
z Duchem Świętym iednym
Bog od wieczności do wieczno-
ści, Amen.

MAGNIFICAT.

Wielbi duszą moją Panna. I rozradował się
Duch mój ; w Bogu Zbawiciela moim.

I weszła na pokorę słuzebnicy swojej ; oto dla
tego będą mi błogosławić wyższe narody.

I mi uczynił wiele który mocny jest ; a święte
Imię jego.

A miłosierdzie jego od pokolenia do pokolenia
Bojącym się jego.

Uczynił moc w ramięniu swoim, rozproszył py-
śne umysłem sercá swego.

Złożył mocarze i stolice a pod wyższył pokorne.

Pańszce napelnił dobrą ; a bogacze opuścił
prożne.

Przyjął Izraela dzieię swoje. Wspomniawszy
miłosierdzie swoje.

Jako mówił do Ojców naszych : Apráhámowi
i nasieniu jego na wieki.

Chwała Ojcu, i Synowi, i Duchowi święte-
mu.

Jako było na początku, i teraz, i zawsze, i na
wieki wieków, Amen.

Litá.

Litania Loretanńska.

O Naswietſzen Pannie Mârney.

Kyrre elejſon, Chryſte elejſon.

Kyrre elejſon.

Chryſte uſzſz nas.

Chryſte w; ſłuchaj nas

Orcze z nieba Boże, Œmituj ſię nâd nami.

Synu Odkupicielu ſwiâtâ Boże, Œmituj ſię nâd nami.

Duchu ſwiety Boże, Œmituj ſię nâd nami.

Swieta Trojco iedyny Boże, Œmituj ſię nâd nami.

Swieta Mârta, Modl ſię za nami.

Swieta Boża Rodzicielko,

Swieta Pânno nâd Pânnâmi,

Mârko Chrytuſowâ,

Mârko łaski Bożej,

Mârko nacyſtſza,

Mârko naſlicznicyſza,

Mârko niepoſtalâna,

Mârko nienârufona,

Mârko namilſza,

Mârko przedziwna,

Mârko Stworzycielâ,

Mârko Odkupicielâ,

Pânno roſtropna,

Pânno czci godna,

Pânno wſtawiona,

Pânno moſzna,

Pânno łaskawa,

Pânno wierna,

Œwierciadło ſprâwiedliwoſci,

Œcolico Mâdroſci,

Przyczyno naſzey râdoſci,

Na,

Modl ſię za nami.

Nacynie Duchowne,
 Nacynie poważne,
 Nacynie dziwnego nabożeństwa,
 Koźo Duchowna,
 Wieźo Dáwidowa,
 Wieźo złości stoniowej,
 Domie złoty,
 Urko prztaierza,
 Gorto Niebieska,
 Gwiazdo záranna,
 Uzdrowienie chorých,
 Ucieczko grzesných,
 Ucieczko utrapioných,
 Wspomożenie wierných,
 Królowa Anielska,
 Królowa Pátryárchow,
 Królowa Prorokow,
 Królowa Apostołow,
 Królowa Męczennikow,
 Królowa Wyznawcow,
 Królowa Pánienśka,
 Królowa wszytkich świętych,
 Baráńku Boży, który gładziś grzechy świata,
 Przepuść nam Pánie.
 Baráńku Boży, który gładziś grzechy świata,
 Wysłucháy nas Pánie.
 Baráńku Boży, który gładziś grzechy świata,
 Zmiłuy się nád námi.
 Chryśte usłyś nás.
 Chryśte wysłucháy nás.
 Kyrie elejson.
 Chryśte elejson. Kyrie elejson.

1701 śle 34 námi.

† I. H. S. †

W. Briggs drufomano.

